

Das Goebbels Experiment Docentenhandleiding

Regie: Lutz Hachmeister en Michael Kloft

Jaar: 2005

Duur: 108 minuten

Synopsis

'Willen jullie totale oorlog?' Deze vraag stelde Joseph Goebbels in het Berlijnse Sportpalast in 1943 aan duizenden aanwezigen. Het is de geschiedenis ingegaan als een van de allersterkste staaltjes oorlogsretoriek van het nazi-regime. Goebbels was sinds 1933 hoofd van alle propaganda-activiteiten van de nazi's. Hij was een fervent jodenhater, ziekelijk jaloers en zonder enig geweten. Het nazisme was zijn religie en zijn ongekeerde gave voor spreken in het openbaar en natuurlijke instinct voor propaganda waren doorslaggevend bij het motiveren van de Duitse bevolking voor de oorlog, maar ook bij het mogelijk maken van de jodenvervolgung. Acht dagen voor de Duitse overgave pleegde Goebbels samen zijn vrouw - na eerst hun zes kleine kinderen omgebracht te hebben - zelfmoord in de Führerbunker.

De formule van de film is eenvoudig. Een mannenstem leest fragmenten uit het dagboek voor. Tegelijkertijd worden beelden vertoond die betrekking hebben op de passage uit het dagboek. Meestal opnames van bioscoopjournaals, partijfilms, privé-opnamen, speelfilms. Een enkele maal worden actuele beelden van historische locaties getoond.

De film geeft geen systematisch overzicht van het leven van Goebbels, het nationaal-socialisme of de Tweede Wereldoorlog. Wel worden enkele hoofdrolspelers en relevante gebeurtenissen in de film genoemd.

Goebbels komt uit de beelden en dagboekfragmenten naar voren als een 'loner', geminacht door zijn leeftijdgenoten om zijn handicap (vanwege jeugdpolio was zijn linkerbeen tien centimeter korter dan zijn rechterbeen). Door zijn studie Germanistiek en promotie tot doctor in de filosofie weet hij respect te verwerven. De crisis waarin Duitsland zich na 1918 bevindt maakt hem radicaal, wanhopig op zoek naar oplossingen voor de werkloosheid, de misstanden, de kloof tussen rijk en arm.

Pas in 1925 komt hij onder invloed van Hitler, die hij erkent als een groot genie en zijn leider. Voor de andere nazi-kopstukken is hij bang. Zullen ze hem overvleugelen? Als Gauleiter van Berlijn en belast met propaganda voelt hij zich weggepromoveerd. Pas vanaf februari 1933 gelooft hij in zijn opdracht: met propaganda de ziel van het Duitse volk voor het nationaal-socialisme te winnen.

De keuze van de makers om geen historisch kader aan te brengen bij de kijkers heeft tot gevolg dat het dramatische effect van sommige beelden kan wegvallen. Privé-opnamen van de zes kinderen van Magda en Joseph Goebbels die naar bed worden gebracht en hun ouders welterusten wensen, zijn alleen schokkend wanneer de kijker op de hoogte is van de kindermoord in de bunker op 1 mei 1945.

.....

Wie niet weet wie Horst Wessel was, begrijpt niet waarom in de film diens begrafenis vertoond wordt. Wie niet weet dat in juni 1941 de aanval op de Sovjet-Unie plaatsvond, begrijpt niet waarom Goebbels via de radio het Duitse volk toesprak. Wie de stand van zaken aan het front in februari 1943 niet kent, weet niet waarom de oproep tot de 'totalen Krieg' zo krankzinnig klinkt.

Beslissende momenten uit de geschiedenis van het nationaal-socialisme en het leven van Goebbels worden niet behandeld. De filmmakers hebben er voor gekozen om Goebbels' visie op onder andere de Rijksdagbrand, de machtigingswet, de bezetting van het Rijnland, de conferentie van München en de mislukking van de invasie van Engeland buiten beschouwing te laten. De holocaust komt slechts zijdelings aan de orde, door Goebbels uitspraken over uitroeiing en vernietiging van 'deze parasieten'.

De Nederlandse ondertiteling vertoont hier en daar tekortkomingen. Zo worden fragmenten getoond uit een fascistische speelfilm over het Romeinse rijk, die Goebbels zag tijdens een bezoek aan Italië. 'Römisch' wordt vertaald met 'Rooms' in plaats van 'Romeins'. Wanneer Rijkspresident von Hindenburg wordt getoond voor het venster tijdens de fakkeloptocht na de machtsovername op 31 januari 1933 en Goebbels het over 'der Alte' heeft, verschijnt in de ondertiteling de naam 'Adenauer'.

Maar wie bekend is met de hoofdlijnen van de geschiedenis van het nationaal-socialisme zal de soberheid van de makers van *Das Goebbels Experiment* waarderen. Dagboekfragmenten en beelden versterken elkaar en geven de absurditeit weer van de situatie. Zomerse taferelen (zeilen en zwemmen op de Wannsee) tegenover de fataal verlopende oorlog in Rusland. De pogingen om met nationalistische speelfilms (*Ohm Krüger*, *Kolberg*) het moreel van de Duitsers hoog te houden terwijl Amerikaanse en Engelse bommenwerpers Duitse steden in puin gooien.

De Russische beelden van de lijken van de kinderen en het half verkoolde lichaam van Goebbels aan het einde zijn schokkend. Zeker voor wie deze afloop nog niet kende.

Over gebruik van de lesbrief

Leeftijdindicatie: 16+

Klas en onderwijstype: havo/vwo bovenbouw

Vakken: maatschappijleer, maatschappijwetenschap, geschiedenis, ckv

Leerdoelen

1. De leerling kan vertellen welke rol Goebbels speelde in nazi-Duitsland en een beschrijving geven van zijn persoonlijkheid; de leerling kan een beschrijving geven van het begrip propaganda.
2. De leerling kan in eigen woorden samenvatten waar de film over gaat.
3. De leerling weet over welke mensenrechten de film gaat.
4. De leerling kan vertellen op welke manier mensenrechten aan de orde komen in de film.
5. De leerling kan aan de hand van twee scènes vertellen wat hij/zij voelde bij het zien van de film.
6. De leerling kan zijn/haar mening over de film onder woorden brengen en die onderbouwen.
7. De leerling weet tot welk genre de film hoort en kan dit onderbouwen.
8. De leerling kan uitleggen waarom het belangrijk is kennis te hebben van propaganda.

.....

De lesbrief bestaat uit drie onderdelen:

Een leerlingdeel met opdrachten

Voorafgaand aan de film: In de film worden historische gebeurtenissen en personen genoemd zonder verdere toelichting of contextualisering. Het activeren en/of aanbrengen van relevante voorkennis is om belangrijk om ervoor te zorgen dat leerlingen de betreffende scènes kunnen duiden.

Kijkopdrachten: Deze laten leerlingen bewust kijken naar inhoudelijke en cinematografische aspecten van de film om het maken van de verwerkingsopdrachten te vereenvoudigen.

Na afloop van de film: Verwerkingsopdrachten die betrekking hebben op de inhoud en de vorm van de film. Leerlingen structureren de informatie uit de film en geven er betekenis aan door verbanden te leggen met voorkennis en het curriculum. De opdrachten dragen bij aan kennisverwerving en het ontwikkelen van vaardigheden.

Een reader met informatie over enkele relevante thema's die in de film aan de orde komen.

De reader is te gebruiken door docenten en door leerlingen. De reader bevat verwijzingen naar bronmateriaal dat gebruikt is bij het samenstellen van de lesbrief, maar verwijst ook naar enkele websites voor mogelijke verdieping.

Een docentenhandleiding met uitwerkingen van de opdrachten.

Uitwerkingen van de opdrachten Voorafgaand aan de film

Opdracht 1.

Om de film te begrijpen is het belangrijk dat je enige kennis hebt van belangrijke personages en gebeurtenissen in het verhaal. Gebruik bij het beantwoorden van de onderstaande vragen eventueel bronnen zoals je schoolboeken en het internet.

a. Geef een beschrijving van maximaal drie zinnen van de volgende personen:

- Joseph Goebbels Minister van Propaganda in nazi-Duitsland
- Hermann Göring Oprichter van Gestapo en Luftwaffe, minister van diverse departementen, beoogd opvolger van Hitler
- Heinrich Himmler Leider van de SS en één van de belangrijkste politici van de NSDAP
- Winston Churchill Premier van Groot-Brittannië tussen 1939 en 1945
- Leni Riefenstahl Filmmaker die in opdracht van Goebbels enkele documentaires maakte die cinematografisch hoogstaand waren maar moreel omstreden.

b. Geef een beschrijving van maximaal drie zinnen van de volgende begrippen en/of gebeurtenissen:

-Machtsovername van nationaal-socialisten:

Tijdens de economische crisis in Duitsland profiteerden de extreme partijen, zowel de communistische KPD links, als de nationaal-socialistische NSDAP rechts.

Dat uitte zich in een onevenwichtige zetelverdeling in het parlement, de Reichstag; tussen 1928 en 1933 waren er drie keer vervroegde verkiezingen. De NSDAP groeide in die jaren enorm, net als de KPD.

Omdat de meeste invloedrijke Duitsers meer angst hadden voor het gevaar van links dan voor Hitler, werd bij de president – die van de Oostenrijkse onruststoker eigenlijk niets moest hebben – op Hitlers verkiezing tot rijkskanselier aangedrongen. De president ging eind januari 1933, onder dreiging van een burgeroorlog, overstag.

- Boekverbranding in 1933

In talloze Duitse steden werden brandstapels gemaakt waarop 'on-Duitse boeken' werden verbrand) (o.a. joodse en socialistische auteurs).

- Propaganda

Is het overtuigen van mensen van een standpunt door beïnvloeding van de publieke opinie.

- Totale oorlog

Een oorlog waarbij niet alleen legers betrokken zijn, maar de gehele samenleving, bijvoorbeeld door te vechten, bij te dragen aan de productie van wapens etc. In een totale oorlog zijn burgers vaak ook het slachtoffer van de strijd.

- Het Oostfront

Het strijdtoneel in Oost- en Centraal-Europa tussen 1941 en 1945.

Kijkopdracht

Van welke soort beelden hebben de filmmakers gebruik gemaakt?

.....

Let tijdens de film op beelden waarin propaganda zichtbaar is of die gebruikt zijn voor propaganda.
Let bij beelden van redevoeringen op de tekst, de presentatie van de spreker, het publiek, de decors etc.
Let tijdens het kijken naar de film ook op de muziek. Welk woord past volgens jou bij deze muziek
(opzwepend / verontrustend / dreigend / onheilspellend / somber / vrolijk – somber / licht – zwaar)?

Na afloop van de film

.....

Opdracht 2.

De film begint met een beschrijving van de jonge Joseph Goebbels, voordat hij Adolf Hitler ontmoet. De dagboekfragmenten die gekozen zijn voor de film laten een beeld zien van Goebbels en de manier waarop hij denkt over Duitsland.

a. Hoe kijkt Goebbels terug op zijn jeugd?

Waar blijkt dat uit?

Als een nare tijd: hij was vaak ziek, depressief en voelde zich eenzaam en verlaten.

b. Hoe denkt Goebbels over Duitsland in die tijd?

Waar blijkt dat uit?

Negatief: er heerst armoede en werkloosheid.

c. Duitsland ging na de Eerste Wereldoorlog zwaar gebukt onder de herstelbetalingen die waren vastgelegd in de Vrede van Versailles. Welk verband laat de film zien tussen de situatie van Duitsland en de situatie en ideeën van Goebbels in deze periode?

Duitsland was internationaal geïsoleerd, arm en voelde zich vernederd door onder andere Frankrijk en Engeland. Goebbels ervoer zelf ook armoede en voelde zich ook verlaten en vernederd.

Opdracht 3.

In 1926 heeft Joseph Goebbels voor het eerst een ontmoeting met Adolf Hitler. Goebbels is zwaar onder de indruk van Hitler.

a. Wat vindt Goebbels zo indrukwekkend aan Hitler? Verschijning (groot, gezond, energiek), presentatie (harmonie van gebaren, uitdrukking, woorden), politiek inzicht (bv combinatie van collectivisme en individualisme).

b. In zijn dagboek schrijft Goebbels: 'Wat betekent het christendom nog tegenwoordig? Nationaal-socialisme, dat is een religie. Mijn partij is mijn kerk. Maar het ontbreekt nog aan traditie en rituelen.' Wat is opvallend aan deze laatste zin?

Uit deze woorden blijkt dat Goebbels gelooft dat traditie en rituelen 'uitgevonden' kunnen worden.

c. Waarom zijn tradities, rituelen (en symbolen) belangrijk voor de propaganda van de nationaal-socialisten?

Ze hebben een grote waarde voor propaganda, omdat ze mensen verenigen in groepen en tegelijkertijd de tegenstellingen tussen groepen zichtbaar maken.

d. Bedenk twee tradities, rituelen en/of symbolen die de nationaal-socialisten gebruikten in hun propaganda.

Hitlergroet, Germaanse symbolen en tradities (o.a. swastika, viering van de zonnewende ipv kerst, Olympische fakkelstafeteloop, boekverbranding).

Opdracht 4.

In 1933 komen de nationaal-socialisten aan de macht. Goebbels wordt minister van Propaganda. Tijdens een toespraak voor partijgenoten zegt Goebbels het volgende: 'En als de joodse kranten nog steeds menen dat ze de nationaal-socialistische beweging kunnen dwarsbomen, als ze menen dat ze onze noodverordeningen kunnen omzeilen, dan moeten ze oppassen! Ons geduld zal een keer opraken en dan zal de brutale leugenachtige mond van de joden gesnoerd worden!'

a. Verklaar waarom bovenstaand citaat past in de visie van de nationaal-socialisten.

Antisemitistisch en ontkenning van persvrijheid. Goebbels zegt in zijn dagboek: 'Ik ontwikkel een nieuwe, moderne persstrategie. Ook hier is een volledige breuk noodzakelijk. Veel journalisten zijn volstrekt ongeschikt om de publieke opinie te vormen. Ik zal ze binnenkort verwijderen.'

b. Welke functie hebben journalisten volgens Goebbels?

Publieke opinie vormen naar de staatsideologie, in plaats van informeren.

c. Hoe blijkt uit bovenstaand citaat dat er in nazi-Duitsland geen persvrijheid was?

Journalisten die anders denken dan de nazi's worden verwijderd door de minister. De overheid bemoeit zich dus nadrukkelijk met wat wel en niet

.....

gezegd / geschreven mag worden in media.

- c. De nazi's roepen in 1933 op tot het verbranden van 'onzedelijke en on-Duitse boeken'. Waarom past dit in de strategie van Goebbels?

Ideeën die niet samenvallen met die van de nazi's zijn volgens Goebbels gevaarlijk voor het Duitse volk en moeten worden vernietigd.

Opdracht 5.

De meeste informatie bereikt ons via de media.

Over de invloed van de media bestaan zes theorieën (zie reader 2.4).

- a. Welke theorie over massamedia vond Goebbels het meest overtuigend, denk je?

- A. Injectienaaldtheorie
- B. Multiple-step-flowtheorie
- C. Cultivatietheorie
- D. Selectieve perceptie
- E. Agendatheorie
- F. Framingtheorie

- b. Verklaar je antwoord met behulp van scènes uit de film.

De injectienaaldtheorie stamt uit de jaren '30 van de vorige eeuw. Volgens deze theorie kunnen media massa's manipuleren, aanhangers van deze theorie beschouwen mensen als kritiekloze consumenten van informatie die zich laten vormen naar de ideeën van dominante zenders.

Opdracht 6.

In de winter van 1943 loopt het Duitse leger zich vast aan het Oostfront. Maar de extreem optimistische propaganda moet de Duitsers doen geloven dat ze aan de winnende hand zijn.

- a. Waarom zou er gekozen zijn voor positieve propaganda?

Om de stemming onder soldaten en bevolking positief te houden.

- b. Wat vindt Goebbels van die propaganda?

Hij is er sterk op tegen een te rooskleurig beeld van het Oostfront te geven.

- c. Waarom vindt hij dat?

Soldaten (en bevolking) zullen inzien dat de informatie niet juist is en een vals beeld geeft van de werkelijke situatie. Dit zal hun moreel aantasten.

In 1943 geeft Goebbels een speech in het Sportpalast. Hierin vraagt hij aan het publiek of het bereid is om de offers te brengen voor een 'Totalen Krieg':

'Ik vraag jullie: zijn jullie bereid de Führer door dik en dun te volgen naar de overwinning ook al betekent dit dat er zware offers moeten worden gebracht?' Het publiek antwoordt massaal: 'De Führer beveelt, wij volgen!'

- d. Op welke manier wordt het publiek tijdens deze speech beïnvloed? Gebruik de beelden die je hebt gezien van het evenement en het bovenstaande citaat.

Aanwezigheid partijtje, symbolen, zorgvuldig geselecteerd publiek (alleen partijleden).

Goebbels ontkent niet dat er offers gebracht moeten worden, maar stelt in dezelfde zin dat dit zal leiden tot de overwinning.

Opdracht 7.

Goebbels gebruikt film en televisie als propagandamiddel. Je ziet onder meer fragmenten van Olympia (door Leni Riefenstahl), de speelfilms Ohm Krüger en Kolberg, speeches van Hitler, bioscoopjournaals over de oorlog, het familielevens van Goebbels.

- a. Wie was Leni Riefenstahl en waarom is haar werk omstreden?

Leni Riefenstahl was een Duitse fotografe en filmmaker (cineaste) die geprezen werd om haar technisch perfecte films die opvielen door het vernieuwende en verrassende cameragebruik. Na WOII is haar werk bekritiseerd vanwege de schijnbare verheerlijking van de nazi-ideologie.

- b. Speelfilms werden door Goebbels ingezet voor propagandadoeleinden. Waarom is dat opvallend? Het is opvallend dat de inhoud van speelfilms wordt bepaald door de officiële staatsideologie. Hoewel er talloze voorbeelden zijn van speelfilms met een

.....

ideologische boodschap, is het ongebruikelijk dat een minister zich nadrukkelijk bemoeit met de inhoud en productie van een speelfilm.

c. Welke boodschap zat verwerkt in speelfilms als Ohm Krüger en Kolberg?

Het Duitse volk heeft een vijand maar de Duitsers zijn cultureel en moreel superieur, saamhorigheid is noodzakelijk om de vijand te verslaan, het volk moet bereid zijn offers te brengen.

d. Kun je zelf nog een voorbeeld bedenken van een hedendaagse documentaire of speelfilm met een propagandistisch karakter? Verklaar je antwoord.

Opdracht 8.

- Wat is volgens jou het centrale thema van de film?
- Wat heb je, na het zien van de film, geleerd over dit onderwerp? Beschrijf dit in minimaal twee zinnen.
- Wat denk je dat de filmmaker met de film wilde bereiken?
- Leg in ongeveer vijf zinnen uit of hij dat doel, volgens jou, bereikt heeft.

Opdracht 9.

In het Duits heet de film 'Das Goebbels Experiment'.

a. Waarom denk je dat de filmmaker voor deze titel heeft gekozen?

Verwijst naar de 'wetenschappelijke' manier waarop Goebbels het Duitse volk probeerde te beïnvloeden.

b. Zou je de film dezelfde titel hebben gegeven? Bedenk zelf een mogelijke andere titel.

c. Beschrijf wat je ziet in de laatste scène van de film.

Je ziet de levenloze lichamen van de kinderen van Goebbels (Helga, Hilde, Hellmut, Holde, Hedda en Heide). Zij zijn om het leven gebracht met blauwzuurcapsules. Je ziet de verkoolde lichamen van Joseph Goebbels en zijn vrouw Magda; zij hebben zelfmoord gepleegd en de opdracht gegeven zich te laten verbranden.

d. Wat denk je over het einde van de film? Is het positief of negatief (of iets anders)? Leg uit waarom.

Opdracht 10.

- Beschrijf in ongeveer tien zinnen wat je van de film vond. Vond je de film bijvoorbeeld shockerend of indrukwekkend? Probeer daarbij het gevoel te omschrijven dat je direct na afloop van de film had.
- Wat is je het meest bijgebleven uit de film? Leg uit waarom.
- Welk beeld van Goebbels heb je door de film gekregen? Gebruik minstens twee van de volgende woorden en verklaar je keuzen: rustig, sterke persoonlijkheid, charismatisch, ijdel, betrouwbaar, creatief, sympathiek, rechtlijnig, vriendelijk, vernieuwend, intelligent, onzeker, paranoïde, gemeen, jaloers, onbetrouwbaar, meedogenloos, manipulatief.

Over mensenrechten

.....

Opdracht 11.

Welke stellingen zijn juist?

Mensenrechten

- I. zijn overal ter wereld hetzelfde.
- II. gelden alleen voor volwassenen (ouder dan 18 jaar).
- III. gelden alleen voor mensen zonder strafblad.

Opdracht 12.

Stel je voor dat er een nieuw land wordt ontdekt.

Er wonen geen mensen, het land heeft geen geschiedenis en geen wetten. Voor de nieuwe bewoners moet wel duidelijk worden welke rechten zij hebben. Maak samen met klasgenoten een lijst waarop je tien rechten schrijft die voor alle bewoners van het land gelden.

Opdracht 13.

- a. Lees de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens in de reader of op de site van Young Amnesty. Welke mensenrechten komen (indirect) aan de orde in de film? Noem er drie.
- 3. Je hebt recht op leven, op vrijheid en op veiligheid.
- 6. De wet is voor iedereen gelijk en moet iedereen gelijke bescherming bieden.
- 19. Je hebt het recht om uit te komen voor je eigen mening.
- b. Geef bij de geschonden mensenrechten één voorbeeld van een situatie in de film.
- 3. Journalisten zijn niet vrij, burgers niet veilig. Goebbels laat zijn eigen kinderen ombrengen.
- 6. De wet maakt duidelijk verschil tussen etnische groepen.
- 19. Journalisten die kritisch zijn worden 'verwijderd'.
- c. Ken je nog meer landen waar deze mensenrechten geschonden worden? Welke?

Over de film

.....

Opdracht 14.

- a. Binnen welk genre valt de film? Is het bijvoorbeeld een documentaire, een misdaad-, of dramafilm? Noem drie voorbeelden waaruit je dat kunt opmaken.

Documentaire: geen acteurs, geen set, gebruikmakend van historisch bronmateriaal.

- b. Geef een korte beschrijving van de verhaallijn (begin-midden-eind).

Zie boven.

- c. Waarop ligt de nadruk in het verhaal? Op het verhaal zelf, op de thematiek of juist op de ontwikkeling van de personages?

De nadruk ligt op de ontwikkeling van het personage Goebbels, het is immers een verfilming van dagboekfragmenten.

- d. Heeft de muziek een aparte functie in het verhaal of draagt ze 'gewoon' bij aan het verhaal zonder extra betekenis?

De muziek is over het algemeen onheilspellend, maar in archiefmateriaal waarop het familieleven wordt getoond is deze juist licht en zorgeloos.

Opdracht 15.

In hoeverre ben je het eens met de volgende stellingen?

Kies uit: helemaal mee eens, eens, neutraal, oneens, helemaal oneens.

- I. De film is interessant.
- II. De film is eenvoudig te begrijpen.
- III. De film roept veel vragen op, maar geeft geen antwoord op die vragen.
- IV. De voice-over is overtuigend, je vergeet eigenlijk dat de stem van een acteur is.
- V. De teksten uit het dagboek (die de regisseur heeft gekozen) geven een goed beeld van de Tweede Wereldoorlog.

Opdracht 16.

Schrijf een recensie van de film. Het is bedoeld voor leerlingen van het voortgezet onderwijs, even oud als jij. De recensie moet minimaal een half A4'tje lang zijn. Bedenk voordat je gaat schrijven wat je van de film vindt (het verhaal, de boodschap, de filmische aspecten). Uit de recensie moet duidelijk blijken waarom ze de film moeten zien, of waarom juist niet. Betrek in de recensie ook de bedoeling van de film. Overtuig de lezer!

Reflectie

Opdracht 17.

- a. Wat heb je geleerd van deze film? Gebruik minimaal drie zinnen.
- b. Wat heb je geleerd over mensenrechten? Gebruik minimaal drie zinnen.

Sommige films bevatten heftige scènes. Wil je daar vertrouwelijk over doorpraten? Neem dan contact op met de vertrouwenspersoon bij jou op school of met stichting Korrelatie via www.question-zone.nl of 0900-1450 (30 cent per minuut).

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens is aangenomen door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties om de basisrechten van de mens te omschrijven. In de verklaring staan de rechten die ieder mens altijd en overal zou moeten hebben. De volledige tekst is te lezen op www.amnesty.nl/uvrm.

.....

1. Iedereen wordt vrij en met gelijke rechten geboren.
2. De mensenrechten gelden voor iedereen, waar ook ter wereld.
3. Je hebt recht op leven, op vrijheid en op veiligheid.
4. Slavernij is verboden.
5. Martelen is verboden.
6. Je hebt het recht om erkend te worden voor de wet.
7. De wet is voor iedereen gelijk en moet iedereen gelijke bescherming bieden.
8. Als je onrecht wordt aangedaan, heb je recht op bescherming.
9. Je mag niet zomaar worden opgesloten, of het land uitgezet.
10. Als je terecht moet staan, heb je recht op een eerlijke en openbare rechtszaak met een onafhankelijke rechter.
11. Je bent onschuldig tot het tegendeel is bewezen. Je daden kunnen niet achteraf strafbaar worden gesteld.
12. Je hebt recht op privacy en op bescherming van je goede naam.
13. Je mag je vrij verplaatsen in je eigen land. Je mag ieder land (ook je eigen) verlaten.
14. Je mag vluchten naar een ander land, als je mensenrechten worden bedreigd.
15. Je hebt recht op een nationaliteit.
16. Je mag trouwen met wie je wilt en een gezin stichten.
17. Je hebt recht op bezit, dat mag niemand zomaar van je afnemen.
18. Je mag je eigen godsdienst kiezen en daarnaar leven.
19. Je hebt het recht om uit te komen voor je eigen mening.
20. Je mag lid worden van een vereniging en een vereniging oprichten. Niemand mag je dwingen om bij een vereniging te horen.
21. Iedereen mag meedoen aan de verkiezingen voor het landsbestuur en zichzelf daarvoor verkiesbaar stellen. Het volk kiest de regering in democratische verkiezingen.
22. Je hebt recht op de economische, culturele en sociale voorzieningen in je land. Arme landen hebben recht op internationale hulp.
23. Je hebt recht op werk naar keuze, met een eerlijk loon. Je mag lid worden van een vakbond.
24. Je hebt recht op rust en vrije tijd.
25. Je hebt recht op genoeg inkomen om van te leven. Als je niet voor jezelf kunt zorgen, moet de overheid dat doen.
26. Je hebt recht op onderwijs.
27. Je hebt het recht om te genieten van kunst en cultuur.
28. Landen moeten ervoor zorgen dat de mensenrechten kunnen worden nageleefd.
29. Je hebt plichten om ervoor te zorgen dat de rechten van andere mensen kunnen worden nageleefd. De wetten in je land mogen niet in strijd zijn met de mensenrechten.
30. Geen van deze rechten mag worden misbruikt om de mensenrechten te vernietigen.

.....

Amnesty International

Movies that Matter

Amnesty International is een internationale organisatie die zich inzet voor de rechten van de mens. Over de hele wereld heeft Amnesty meer dan 2,2 miljoen leden en aanhangers. Het hoofdkantoor staat in Londen. Daar worden gegevens van over de hele wereld verzameld en bereiden de medewerkers de internationale acties van Amnesty voor. In bijna honderd landen zijn er afdelingen van Amnesty International, ook in Nederland.

Amnesty International is onafhankelijk. Acties en onderzoek worden betaald door leden en mensen die geld geven. Amnesty wil geen subsidie van de overheid, want als je geld krijgt van de overheid is het minder makkelijk om die overheid te bekritisieren als dat nodig mocht zijn.

Amnesty International is onpartijdig. Dat wil zeggen dat het voor Amnesty niet uitmaakt in welk land de mensenrechten geschonden worden. Mensenrechten gelden voor iedereen. Als die rechten geschonden worden, door welke regering dan ook, dan voert Amnesty daar actie tegen. Het zou tenslotte erg ongeloofwaardig zijn wanneer je van het ene land wel wat zegt en in het andere geval doet of je neus bloedt.

Movies that Matter is een internationaal expertisecentrum op het gebied van film en mensenrechten. Het organiseert het jaarlijkse Amnesty International Film Festival en een maandelijks film- en debatprogramma in tien Nederlandse filmtheaters en speciale internationale vertoningen.

Movies that Matter is er ook voor scholen! Wij helpen films uit te zoeken wanneer u specifieke onderwerpen op school wilt behandelen, geven filmadvies voor verschillende niveaus en leeftijden, en helpen u de vertoning mogelijk te maken.

Movies that Matter @ school richt zich in eerste instantie op (alle niveaus van) het voortgezet onderwijs. Voor het primair onderwijs zijn enkele titels beschikbaar.

Colofon

.....

Redactie

Wendy Lambers

Eindredactie

Marcus Eshuis en Amnesty International

Vormgeving

SAZZA

Opmaak

Gezamenlijk Corvee

Movies that Matter Educatie

Margreet Cornelius, Marcus Eshuis,
Dennis Lahey (projectleider)

Movies that Matter

Postbus 1968
1000 BZ Amsterdam
www.moviesthatmatter.nl
tel. (020) 77 33 624
educatie@moviesthatmatter.nl

Alleen te gebruiken voor educatieve doeleinden.

Stichting Movies that Matter wordt ondersteund
door Amnesty International, Stichting DOEN en
Hivos.

